

ASUMINEN, PIENET YHTIÖT

Kävelyn ja pyöräilyn kulkuyhteydet, kävely-ympäristön laatu- ja esteettömyys

Kävelyn ja pyöräilyn yhteydet kannattaa toteuttaa kävelyn ja pyöräilyn pääreitiverkon sekä aluekeskuksen suuntaan. Jos tontin lähetyksillä on ulkoilureitistö, kannattaa tontilta rakentaa erillinen liittymä reitille.

Rakennuksen piha-alueella autoliikenteen reitti erotetaan muista kulkutavoista tarpeen mukaan, mutta vähintään niin, että jalankululle tarpeellisille reiteille kuten portaille, luiskille ja jalkakäytävälle jää riittävästi tilaa.

Liittymissä on tärkeää huomioida riittävät näkemät kadun ajoradalle ja mahdollisille pyöräteille ja jalkakäytävälle. Tonttiliittymien kohdalla ei saa olla näkemää estävää kasvillisuutta eikä tonttiliittymää saa ohjata rakennuksen seinustan tai aidan viertä.

Katuliittymiä suunniteltaessa huomioidaan pyöräliikenteen lainmukainen paikka kadulla. Kun pyöräily on ohjattu kadulla ajoradalle, luiskataan ajoradalta reitti kiinteistön kävelyn ja pyöräilyn reiteille.

Kulkuväylien on oltava helposti havaittavia, tasaisia, pinnaltaan kovia ja luistamattomia. Kulkua ohjataan materiaalikонтрастien avulla, mutta niin, ettei materiaalivalinnat välitä väärää viestiä esimerkiksi tasoerosta. Kulkuväylät toteutetaan maastoa muokaten ilman luiskia ja portaita aina, kun se on mahdollista. Kulkuväylillä yli kuljettavat reunakivet lasketaan nollatasoon. Sisäänkäynnin tulee olla esteetön ja helposti tunnistettava.

Pyöräpysäköinti

Pyöräpysäköinnin vähimmäismäärä tulee kaavasta tai rakennustapaohjeesta. Jos kaavassa tai rakennustapaohjeessa ei ole määritetty pyöräpysäköinnin määrää, tulee kohteessa käyttää mitoituksena 1 pp/30 k-m².

Asuinkiinteistöissä voidaan tunnistaa kolme pyöräpysäköinnin tyyppiä. Usein on kyse lyhyen vierailun aikaisesta pysäköinnistä, mutta yleensä on kyse joko asukkaan pyörän päivittäisestä pysäköinnistä tai pyörän säilytyksestä talven tai pidemmän ajan yli. Ulko- ja varastotilojen suunnittelussa tulee varata tilaa pyörien pysäköintiä ja säilytystä varten. Tilaa varataan asunnon ulko-oven läheltä tai hajautetusti kulkuväylän varrelta niin, että jokaisen asunnon lähellä on pysäköintiä. Lyhytaikaisen pysäköinnin suositellaan olevan valaistulla alueella ja laadultaan vähintään runkolukittavaa. Säännölliselle päivittäiselle pysäköinnille suositellaan valaistuksen ja runkotelineen lisäksi suojaa säältä. Varastojen mitoituksessa suositellaan huomioitavan polkupyörien säilytys. Polkupyörien pysäköinnissä ja säilytyksessä hyödynnettävissä varastoissa oven suositusleveys on esteetömän kulun vuoksi 120 cm.

Pyöräpysäköinnissä suositellaan huomioitavan erikoispyörät, kuten pyörien ja perävaunujen yhdistelmät sekä tavapyörät. Erikoispyörä on tyypillisesti tavallista pyörää pidempi ja leveämpi. Erikoispyörän pysäköintipaikan mitoituksena voidaan käyttää 2,5 m x 1 m.

Pyöräpysäköinti on järjestettävä niin, ettei pysäköinti estä pelastusliikennettä.

Pyöräpysäköinnin suositeltava telineväli on 60 cm. Poikkeuksena on kuitenkin runkoteline, jossa pyörää ei tueta renkaasta ja jossa kaksi pyörää pysäköidään yhtä telineä vasten. Tällöin telineväliksi suositellaan 80 cm, joka mahdollistaa pyörien pysäköinnin keskimäärin 40 cm välein.

Autopysäköinti

Moottoriajoneuvopysäköinnin määrä tulee kaavasta. Jos sitä ei ole määritetty, kohteessa käytetään 1 ap/asunto.

Autopysäköinnin sijoittelussa pyritään maksimoimaan pihan viihtyvyys. Sähköautojen lataukseen varaudutaan. Pysäköintipaikalta sisäänkäynnille suunnitellaan esteetön kulkuväylä.

Tiivistelmä

- Yhteydet kävelyn ja pyöräilyn väylille
- Riittävät näkemät
- 1 pp/30 k-m²
- Lyhytaikainen pyöräpysäköinti runkolukittavaa
- Asukkaiden pyöräpysäköinti katokseen tai sisätilaan
- Eritypyörien pysäköintipaikat 2,5 m x 1 m
- 1 ap/asunto, ellei toisin määrätä
- Jäteauto pitää mahtua kokonaan kiinteistön alueelle

Huolto- ja pelastusliikenne

Yleisperiaatteena on, että jalankulun ja pyöräilyn kulkuväylien käyttö autoiluun tai autoliikenteen pysäköintiin minimoidaan. Kulkuväylillä autoilu rajataan vain välttämättömään, kuten kunnossapitoon ja liikuntaesteisten saattoliikenteeseen. Liikuntaesteisten kuljetusta varten saattoliikenteelle on järjestettävä pysähtymispaikka mahdollisimman lähelle sisäänkäyntiä. Saattoliikenne ei kuitenkaan saa vaarantaa jalankulkua tai pyöräliikennettä. Sellaisia ratkaisuja vältetään, joissa joudutaan peruuttamaan autolla.

Pelastusliikenteelle on varmistettava ajoyhteys rakennuksen eri osiin, mutta kuitenkin niin, etteivät kävelyn ja pyöräilyn kulkuväylät houkuttele autoilemaan.

Kävelyn ja pyöräilyn kulkuväylät pyritään suunnittelemaan niin, että ne ovat koneellisesti kunnossapidettäviä. Jätehuollolle järjestetään riittävästi tilaa pysähtymiselle niin, että jäteauto mahtuu kokonaan kiinteistön alueelle.

Lisätietoa

- RT 93-10923 "Asuntosuunnittelu – yleistä", 6/2008
- RT 93-10961 "Asuntosuunnittelu – yhteiset ulkotilat", 6/2009
- RT 103141 "Esteetön liikkumis- ja toimimisympäristö", 12/2019
- RT 98-11207 "Polkupyörien pysäköinti ja säilytys", 2/2016
- RT 98-11235 "Pysäköintialueet", 08/2016
- RT 103170 "Ilmastonmuutos – Hillintä ja sopeutuminen rakennetussa ympäristössä", 1/2020
- RT 91-11282 "Kiinteistön opasteet", 11/2017
- Laki rakennusten varustamisesta sähköajoneuvojen latauspisteillä ja latauspistevalmiuksilla sekä automaatio- ja ohjausjärjestelmillä, 733/2020

ASUMINEN, SUURET RIVITALOYHTIÖT JA KERROSTALOT

Kävelyn ja pyöräilyn kulkuyhteydet, kävely-ympäristön laatu- ja esteettömyys

Tontille toteutetaan erillinen tai erillisiä liittymiä kävelylle ja pyöräilylle, jotka kohdistetaan kävelyn ja pyöräilyn pääreitiverkon sekä mahdollisen aluekeskuksen palveluiden suuntiin. Jos tontin lähetyksellä on ulkoilureitistö, kannattaa tontilta rakentaa erillinen liittymä reitille.

Rakennuksen piha-alueella autoliikenteen reitti erotetaan muista kulkutavoista. Jalankulun ja pyöräilyn tarpeellisille reiteille, kuten portaille, luiskille ja jalkakäytävälle/kulkuväylille, varataan riittävästi tilaa.

On huomattava, että myös autoliikenne tuottaa jalankulkuliikennettä, jota voi työmatka-aikaan olla runsaasti. Suurissa kiinteistöissä on suositeltavaa rakentaa pyöräliikenteelle tontin sisällä jalankulusta ja autoilusta erilliset väylät, jotta sekä pyöräily että kävely ovat tontilla miellyttävää ja turvallista. Erottelu voidaan toteuttaa esimerkiksi pintamateriaali- ja/tai tasoerolla. Pyöräliikenteen väylä tulisi rakentaa pyöräpysäköintiin saakka.

Liittymissä on tärkeää huomioida näkemät kadun ajoradalle ja mahdollisille pyöräteille ja jalkakäytävälle. Tonttiliittymien kohdalla ei saa olla näkemän estävää kasvillisuutta eikä tonttiliittymää saa ohjata rakennuksen seinustan viertä tai aidan viertä. Katuliittymiä suunniteltaessa huomioidaan pyöräliikenteen lainmukainen paikka kadulla. Kun pyöräily on ohjattu kadulla ajoradalle, luiskataan ajoradalta reitti kiinteistön kävelyn ja pyöräilyn reiteille. Kulkuväylät toteutetaan maastoa muokaten ilman luiskia ja portaita aina, kun se on mahdollista. Kulkuväyliä on oltava helposti havaittavia, tasaisia, pinnaltaan kovia ja luistamattomia. Kulkua ohjataan materiaalikonstrastien avulla, mutta niin, ettei materiaalivalinnat välitä väärää viestiä esimerkiksi tasoerosta. Sisäänkäynnin tulee olla esteetön sekä helposti tunnistettava ja mahdollisuuksien mukaan ilman tasoeroja.

Pyöräpysäköinti

Pyöräpysäköinnin vähimmäismäärä tulee kaavasta tai rakennustapaohjeesta. Jos kaavassa tai rakennustapaohjeessa ei ole määriteltä pyöräpysäköinnin määrää, tulee kohteessa käyttää mitoituksena 1 pp/30 k-m².

Asuinkiinteistöissä pyöräpysäköinti voi olla lyhytaikaista tai hyvin pitkäaikaistakin, jos kyseessä on kausisäilytys. Pyöräpysäköinnin osuus on säilytystä selvästi suurempi. Pyöräpysäköinnin ja -säilytyksen järjestelyt kannattaa suunnitella niin, että ne ovat kilpailukykyisiä autopysäköinnin järjestelyiden kanssa.

Pyöräpysäköinnistä puolet suositellaan rakennettavaksi sisätilaan ja puolet ulkotilaan. Ulkotiloissa pyöräpysäköinnin laatusuosituksena on vähintään runkolukitus, esteetön saavutettavuus, sijainti sisäänkäynnin lähellä ja hyvä valaistus. Talvihoidettavuus edistää ympärivuotista pyöräilyä. Sisälle rakennettavan pyöräpysäköinnin olisi hyvä olla esteetöntä ja ainakin osittain runkolukittavaa. Pysäköintiin johtavalla kulkuväylällä ei tulisi olla portaita, korkeita kynnyksiä tai jyrkkiä luiskia. Parhaassa ratkaisussa pyörän voi ajaa sisällä telineelle asti. Pyörävaraston oven suositusleveys on 120 cm. Pyöräiden säilytykselle on hyödyllistä varata erillinen tila, jotta pysäköintipaikkoja ei varata säilytykselle. Sisätiloihin voidaan varata noin 2,5 x 2 m huoltotila, johon sijoitetaan korjausteline, työkaluja, pumppu. Huoltotilan yhteyteen suositellaan pyörän pesupaikkaa.

Pyöräpysäköinnissä suositellaan huomioitavan erikoispyörät, kuten pyöräiden ja perävaunujen yhdistelmät sekä tavapyörät. Erikoispyörä on tyypillisesti tavallista pyörää pidempi ja leveämpi. Erikoispyöräiden pysäköintipaikkojen mitoituksena voidaan käyttää 2,5 x 1 m.

Tiivistelmä

- Yhteydet kävelyn ja pyöräilyn väylille
- Riittävät näkemät
- Vähintään 1 pp/30 k-m²
- Pyöräpysäköinnin ja pyöräiden säilytyksen erityispiirteet tunnistetaan
- Pyöräpysäköinnistä suositellaan toteutettavaksi puolet sisätilaan ja puolet ulos
- Ulkotiloissa pyöräpysäköintipaikoissa runkolukitus
- Erityispyöräiden pysäköintipaikat 2,5 m x 1m
- Jäteauto pitää mahtua kokonaan kiinteistön alueelle
- Opastus kävelijöille ja pyöräilijöille

Pyöräpysäköinnin suositeltava telineväli on 60 cm. Poikkeuksena on kuitenkin runkoteline, jossa pyörää ei tueta renkaasta ja jossa kaksi pyörää pysäköidään yhtä telinettä vasten. Tällöin telineväliksi suositellaan 80 cm, joka mahdollistaa pyörien pysäköinnin keskimäärin 40 cm välein.

Jos pyörävarastoon rakennetaan sähköpyörän latauspiste, tulee tilan olla (automaattisesti) valvottu ja latureille on järjestettävä lukittava kaappi. Ellei valvontaa voida järjestää, sähköpyörän akku tulee ladata asunnossa. Sähköpyörien akkuja ei yleensä saa ladata kylmässä.

Autopysäköinti

Moottoriajoneuvopysäköinnin määrä tulee kaavasta. Jos sitä ei ole määritelty, kohteessa käytetään 1 ap/85 k-m². Autopaikoista vähintään yksi suunnitellaan esteettömäksi, ellei asemakaavassa toisin määrätä. Sähköautojen lataukseen tulee varautua.

Autopysäköinnin sijoittelussa pyritään maksimoimaan pihan viihtyvyys. Autopaikat sijoitetaan niin, etteivät jalankulun ja pyöräilyn väylät risteä tontilla autoliikenteen kanssa. Autopysäköinti voidaan sijoittaa keskitetysti, jolloin piha-alueista voidaan rakentaa viihtyisämpiä ja joukkoliikenteen käytöstä voidaan tehdä houkuttelevampaa. Pysäköintialueen käyttöä voidaan tehostaa vuoropysäköinnillä, jos alueella on työpaikkoja.

Huolto- ja pelastusliikenne

Yleisperiaatteena on, että jalankulun ja pyöräilyn kulkuväylien käyttö autoiluun tai autoliikenteen pysäköintiin minimoidaan. Kulkuväylillä autoilu rajataan vain välttämättömään, kuten kunnossapitoon ja liikuntaesteisten saattoliikenteeseen. Liikuntaesteisten kuljetusta varten saattoliikenteelle on järjestettävä pysähtymispaikka mahdollisimman lähelle sisäänkäyntiä. Saattoliikenne ei kuitenkaan saa vaarantaa jalankulkua tai pyöräliikennettä. Sellaisia ratkaisuja vältetään, joissa joudutaan peruuttamaan autolla.

Pelastusliikenteelle on varmistettava ajoyhteys rakennuksen eri osiin, mutta kuitenkin niin, etteivät kävelyn ja pyöräilyn kulkuväylät houkuttele autoilemaan.

Kävelyn ja pyöräilyn kulkuväylät pyritään suunnittelemaan niin, että ne ovat koneellisesti kunnossapidettäviä. Jätehuollolle järjestetään riittävästi tilaa pysähtymiselle niin, että jäteauto mahtuu kokonaan kiinteistön alueelle.

Opasteet, reitti- ja aikatauluinformaatio

Laajoilla piha-alueilla ja usean rakennuksen tilanteessa on hyödyllistä opastaa kiinteistön alueelle reitit tai suunnat eri sisäänkäynneille jokaisen kulkutavan tulosuunnasta. Samalla opastetaan reitit pyöräpysäköintipaikoille. Aulaan voidaan järjestää joukkoliikenteen aikataulunäyttö.

Lisätietoa

- RT 93-10923 "Asuntosuunnittelu – yleistä", 6/2008
- RT 93-10961 "Asuntosuunnittelu – yhteiset ulkotilat", 6/2009
- RT 103141 "Esteetön liikkumis- ja toimimisympäristö", 12/2019
- RT 98-11207 "Polkupyörien pysäköinti ja säilytys", 2/2016
- RT 98-11235 "Pysäköintialueet", 08/2016
- RT 103170 "Ilmastomuutos – Hillintä ja sopeutuminen rakennetussa ympäristössä", 1/2020
- RT 91-11282 "Kiinteistön opasteet", 11/2017
- Laki rakennusten varustamisesta sähköajoneuvojen latauspisteillä ja latauspistevalmiuksilla sekä automaatio- ja ohjausjärjestelmillä, 733/2020

KAUPAN KIINTEISTÖT

Kävelyn ja pyöräilyn kulkuyhteydet, kävely-ympäristön laatu- ja esteettömyys

Tontille toteutetaan erillinen tai erillisiä liittyviä kävelylle ja pyöräilylle, jotka kohdistetaan kävelyn ja pyöräilyn pääreitiverkon sekä mahdollisen aluekeskuksen palveluiden suuntiin.

Rakennuksen piha-alueella autoliikenteen reitti erotetaan muista kulkutavoista. Jalankulun ja pyöräilyn tarpeellisille reiteille, kuten portaille, luiskille ja jalkakäytävälle/kulkuväylille, varataan riittävästi tilaa.

On huomattava, että myös autoliikenne tuottaa jalankulkuliikennettä, jota voi ruuhka-aikaan olla runsaasti. Isoimmissa kaupoissa myös kävelen ja pyörällä saapuvien määrä voi olla suuri. Pyöräliikenteelle tulee rakentaa tontin sisällä jalankulusta ja autoilusta erilliset väylät, jotta sekä pyöräily että kävely tontilla on miellyttävää ja turvallista. Erottelu voidaan toteuttaa esimerkiksi pintamateriaali- ja/tai tasoerolla. Pyöräliikenteen väylä on rakennettava pyöräpysäköintiin saakka.

Katuliittymiä suunniteltaessa huomioidaan pyöräliikenteen lainmukainen paikka kadulla. Liittymissä on tärkeää huomioida näkemät kadun ajoradalle ja mahdollisille pyöräteille ja jalkakäytävälle. Tonttiliittymien kohdalla ei saa olla näkemän estävää kasvilisuutta eikä tonttiliittymää saa ohjata rakennuksen seinustan viertä.

Kun pyöräily on ohjattu kadulla ajoradalle, luiskataan ajoradalta reitti kiinteistön kävelyn ja pyöräilyn reiteille. Kulkuväylät toteutetaan maastoa muokaten ilman luiskia ja portaita aina, kun se on mahdollista. Kulkuväyliä on oltava helposti havaittavia, tasaisia, pinnaltaan kovia ja luistamattomia. Kulkua ohjataan materiaalikontrastien avulla, mutta niin, ettei materiaalivalinnat välitä väärää viestiä esimerkiksi tasoerosta. Sisäänkäynnin tulee olla esteetön. Sisäänkäynnin tulee olla helposti tunnistettava ja mahdollisuuksien mukaan ilman tasoeroja.

Pyöräpysäköinti

Pyöräpysäköinnin vähimmäismäärä tulee kaavasta tai rakennustapaohjeesta. Jos kaavassa tai rakennustapaohjeessa ei ole määritelty pyöräpysäköinnin määrää, tulee lähikaupan kohteessa käyttää mitoituksena 1 pp/40 k-m², muissa päivittäistavara- tai erikoiskaupan kohteissa 1 pp/50 k-m² ja paljon tilaa vaativissa kaupan kohteissa 1 pp/150 k-m².

Kaupan kiinteistöissä pyöräpysäköinti on pääasiassa työpäivän tai ostosreissun pituista. Pyöräpysäköinnin ja -säilytyksen järjestelyt kannattaa suunnitella niin, että ne ovat kilpailukykyisiä autopysäköinnin järjestelyiden kanssa.

Työpäivän pituinen pyöräpysäköinti rakennetaan erilleen asiakaspysäköinnistä mahdollisuuksien mukaan valvotun sisätilaan. Ulkona työntekijöiden pyöräpysäköinnin laatusuosituksena on vähintään runkolukitus, esteetön saavutettavuus, sijainti työntekijöiden sisäänkäynnin lähellä ja hyvä valaistus. Talvihoidettavuus edistää ympäri- vuotista pyöräilyä. Sisälle rakennettavan pysäköinnin olisi hyvä olla esteetöntä ja ainakin osittain runkolukittavaa. Pysäköintiin johtavalla kulkuväylällä ei tulisi olla portaita, korkeita kynnyksiä tai jyrkkiä luiskia. Parhaassa ratkaisussa pyörän voi ajaa sisällä telineelle asti. Pyörävaraston oven suositusleveys on 120 cm.

Ulkotiloissa pyöräpysäköinnin laatusuosituksena on runkolukitus, esteetön saavutettavuus, sijainti sisäänkäynnin lähellä ja hyvä valaistus. Sääsuoja edistää kestävästä ympäri- vuotista kauppa-asiointia. Pyöräpysäköinnin yhteyteen voidaan asiakaskäyttöön varata pyörän huoltopiste varustettuna pyöräpumpulla ja tärkeimmillä työkaluilla.

Pyöräpysäköinnissä suositellaan huomioitavan erikoispyörät, kuten pyörien ja perävaunujen yhdistelmät sekä tavapyörät. Erikoispyörä on tyypillisesti tavallista pyörää pidempi ja leveämpi. Erikoispyörien pysäköintipaikkojen mitoituksena voidaan käyttää 2,5 x 1 m.

Tiivistelmä

- Yhteydet kävelyn ja pyöräilyn väylille
- Riittävät näkemät
- Kävely ja pyöräily erotellaan moottoriajoneuvoliikenteestä
- Lähikauppa 1 pp/40 k-m², muut päivittäistavara tai erikoiskauppa 1 pp/50 k-m² ja paljon tilaa vaativa kauppa 1 pp /150 k-m²
- Erityispyörien pysäköintipaikat 2,5 m x 1 m
- Pyöräpysäköintitelineet runkolukittavia ja 50 % telineistä säältä suojassa
- Jäteauto pitää mahtua kokonaan kiinteistön alueelle
- Opastus kävelijöille ja pyöräilijöille

Jos kiinteistöön rakennetaan sähköpyörän latauspiste, tulee tilan olla (automaattisesti) valvottu ja latuureille on järjestettävä lukittava kaappi. Jos valvontaa ei voida järjestää, lataaminen tulee suorittaa esimerkiksi toimistotiloissa. Sähköpyörien akkuja ei yleensä saa ladata kylmässä.

Pyöräpysäköinnin suositeltava telineväli on 60 cm. Poikkeuksena on kuitenkin runkoteline, jossa pyörää ei tueta renkaasta ja jossa kaksi pyörää pysäköidään yhtä telinettä vasten. Tällöin telineväliksi suositellaan 80 cm, joka mahdollistaa pyörien pysäköinnin keskimäärin 40 cm välein.

Autopysäköinti

Pysäköinnin määrä tulee kaavasta tai rakennustapaohjeesta. Jos sitä ei ole määriteltä, tulee lähikaupan kohteessa käyttää 1 ap/120 k-m², muissa päivittäistavara- tai erikoiskaupan kohteissa 1 ap/100 k-m² ja paljon tilaa vaativissa erikoiskaupan kohteissa 1 ap/50 k-m².

Autopaikat olisi hyvä sijoittaa niin, etteivät jalankulun ja pyöräilyn väylät risteä tontilla autoliikenteen kanssa. Sähköautojen lataukseen varaudutaan.

Autopysäköinti voidaan sijoittaa keskitetysti, jolloin piha-alueista voidaan rakentaa viihtyisämpiä ja joukkoliikenteen käytöstä voidaan tehdä houkuttelevampaa. Pysäköintialueen käyttöä voidaan tehostaa vuoropysäköinnillä.

Pysäköintipaikalta rakennuksen sisäänkäynnille suunnitellaan esteetön kulkuväylä. Autopaikoista vähintään yksi suunnitellaan esteettömäksi, ellei asemakaavassa toisin määrätä.

Huolto- ja pelastusliikenne

Yleisperiaatteena on, että jalankulun ja pyöräilyn kulkuväylien käyttö autoiluun tai autoliikenteen pysäköintiin minimoidaan. Kulkuväylillä autoilu rajataan vain välttämättömään, kuten kunnossapitoon ja liikuntaesteisten saattoliikenteeseen. Liikuntaesteisten kuljetusta varten saattoliikenteelle on järjestettävä pysähtymispaikka mahdollisimman lähelle sisäänkäyntiä. Saattoliikenne ei kuitenkaan saa vaarantaa jalankulkua tai pyöräliikennettä. Sellaisia ratkaisuja vältetään, joissa joudutaan peruuttamaan autolla.

Pelastusliikenteelle on varmistettava ajoyhteys rakennuksen eri osiin, mutta kuitenkin niin, etteivät kävelyn ja pyöräilyn kulkuväylät houkuttele autoilemaan.

Kävelyn ja pyöräilyn kulkuväylät pyritään suunnittelemaan niin, että ne ovat koneellisesti kunnossapidettäviä. Jätehuollolle järjestetään riittävästi tilaa pysähtymiselle niin, että jäteauto mahtuu kokonaan kiinteistön alueelle. Kaupan kiinteistöissä suunnitellaan muista toiminnoista erillinen huoltopiha, jonka ajoyhteys ei risteä tontilla kävelyn ja pyöräilyn reittien kanssa.

Opasteet, reitti- ja aikatauluinformaatio

Laajoilla piha-alueilla ja usean rakennuksen tilanteessa on hyödyllistä opastaa reitit eri sisäänkäynneille jokaisen kulkutavan tulosuunnasta. Samalla opastetaan reitit pyöräpysäköintipaikoille. Suurissa kaupan kiinteistöissä suositellaan aulatilaan joukkoliikenteen aikataulunäyttöä.

Lisätietoa

- ”Kestävä liikkuminen päivittäistavarakaupan asiointimatkoilla”, Liikennevirasto 44/2015
- RT 103141 ”Esteetön liikkumis- ja toimimisympäristö”, 12/2019
- RT 98-11207 ”Polkupyörien pysäköinti ja säilytys”, 2/2016
- RT 98-11235 ”Pysäköintialueet”, 08/2016
- RT 91-11282 ”Kiinteistön opasteet”, 11/ 2017
- Laki rakennusten varustamisesta sähköajoneuvojen latauspisteillä ja latauspistevalmiuksilla sekä automaatio- ja ohjausjärjestelmillä, 733/2020

KOULU- JA PÄIVÄKOTIKIIINTEISTÖT

Kävelyn ja pyöräilyn kulkuyhteydet, kävely-ympäristön laatu- taso ja esteettömyys

Kouluun ja päiväkotiin saapuu lapsia ja heitä saattavia aikuisia yleensä useista eri suunnista, mikä otetaan huomioon suunnittelussa. Pyöräliikenteelle suunnitellaan selvät muusta pihaympäristöstä erotellut reitit pyöräpysäköintipaikoille.

Rakennuksen piha-alueella autoliikenteen reitti erotetaan muista kulkutavoista. Autoilla tehtävä saattoliikenne ja koulukuljetukset järjestetään siten, että ne eivät vaaranna päiväkodin ja koulun käyttäjien ja autosta poistuvien lasten turvallisuutta.

Suositellaan, että julkisivun puoli piha-alueesta varataan kestävä liikenteen eli kävelyn, pyöräilyn ja joukkoliikenteen sisään-
tulo kiinteistöön. Tällöin autopysäköinti järjestetään rakennuksen sivulle tai taakse, parhaassa ratkaisussa keskitetysti hieman etäämmälle. Kulkuväylät toteutetaan maastoa muokaten ilman luiskia ja portaita aina, kun se on mahdollista. Kulkuväylien on oltava helposti havaittavia, tasaisia, pinnaltaan kovia ja luistamattomia. Kulkua ohjataan materiaalikontrastien avulla, mutta niin, ettei materiaalivalinnat välitä väärää viestiä esimerkiksi tasoeroista. Kulkuväylille ja niiden rakenteille varataan riittävästi tilaa. Pihan suunnittelussa huomioidaan kiinteistön harrastekäyttö. Sisäänkäynnin tulee olla helposti tunnistettava ja mahdollisuuksien mukaan ilman tasoeroja. Ainakin kahden sisäänkäynnin tulee olla esteetön.

Katuliittymiä suunniteltaessa huomioidaan pyöräliikenteen lainmukainen paikka kadulla. Kun pyöräily on ohjattu kadulla ajoradalle, luiskataan ajoradalta reitti kiinteistön kävelyn ja pyöräilyn reiteille. Kulkuväylillä yli kuljettavat reunakivet lasketaan nollatasoon. Liittymissä huomioidaan näkemät kadun ajoradalle ja mahdollisille pyöräteille ja jalkakäytävälle. Tonttiliittymien kohdalla ei saa olla näkemää estävää kasvillisuutta eikä tonttiliittymää saa ohjata rakennuksen seinustan tai aidan viertä.

Pyöräpysäköinti

Pyöräpysäköinnin vähimmäismäärä tulee kaavasta tai rakennustapaohjeesta. Jos kaavassa tai rakennustapaohjeessa ei ole määriteltä pyöräpysäköinnin määrää, tulee koulukohteissa käyttää mitoituksena 0,75 pp/oppilas, 0,5 pp/työntekijä ja vierailijat 1/1000 k-m² sekä päiväkotikohteissa 1 pp/4 lasta, 0,5 pp/työntekijä, saatto 1 pp/10 tilapaikkaa. Päiväkotikohteissa erikoispyörä (laatikkopyörä yms.) paikkoja pitää olla 1 pp/ryhmä.

Koulussa ja päiväkodissa voidaan tunnistaa vähintään kolme erilaista pyöräpysäköintitarvetta. Saattoliikenteeseen liittyvä pysäköinti on lyhytaikaista, lasten pysäköinti on päiväkotitai koulupäivän mittaista ja työntekijöiden pysäköinti on työpäivän mittaista. Lisäksi voi olla kiertäviä työntekijöitä kuten psykologeja ja sosiaalityöntekijöitä, joiden pysäköinti kestää vierailun ajan. Pyöräpysäköinti on järjestettävä niin, ettei pysäköinti estä pelastusliikennettä.

Pyöräpysäköinnin ja -säilytyksen järjestelyt kannattaa suunnitella niin, että ne ovat kilpailukykyisiä autopysäköinnin järjestelyiden kanssa. Lasten pyörien pysäköinnissä laatusuosituksena on, että puolet pysäköinnistä järjestetään runkolukittavalla telineellä ja ainakin puolet pysäköinnistä järjestetään säältä suojaan niin, että kaikkia teline-malleja on myös suojassa. Päiväkotiin on lastenpyörille suositeltavaa valita aikuisten kokoa pienempi teline-malli. Työntekijöiden pysäköinti järjestetään mahdollisuuksien mukaan esteettömyyden valvottuun sisätilaan, jossa pyörätelineenä on runkoteline ja oven leveys 120 cm. Osa työntekijöiden pysäköinnistä on kuitenkin syytä joka tapauksessa rakentaa ulkotiloihin, jolloin laatusuosituksena on runkolukittava teline ja suoja säältä. Jos

Tiivistelmä

- Kävely ja pyöräily ovat etusijalla eri kulkumuotojen suunnittelussa
- Eri kulkumuodot risteävät mahdollisimman vähän
- Kävelyn ja pyöräilyn erottelu toisistaan, kun se on mahdollista
- Riittävät näkemät turvataan
- vähintään 0,75 pp/oppilas, 0,5 pp/työntekijä ja vierailijat 1/1000 k-m² sekä päiväkotikohteissa 1 pp/4 lasta, 0,5 pp/työntekijä, saatto 1 pp/10 tilapaikkaa
- Päiväkotikohteista erikoispyöräpaikkoja 1 pp/ryhmä
- Pyöräpysäköinnistä ainakin 50 % runkolukittavaa ja 50 % katoksessa
- Jäteauto pitää mahtua kokonaan kiinteistön alueelle
- Saattoliikenne pitää olla turvallista
- Kävely ja pyöräily opastetaan

kiinteistössä on iltakäyttöä, pyöräpysäköinnin sijoittelussa otetaan huomioon myös mahdollinen iltakäytön sisäänkäynti. Pyöräpysäköintialueet tulisi olla valaistuja.

Päiväkodeissa saattoliikenteen pyöräpysäköinti kannattaa järjestää tontin ulkolaidalle aidan ulkopuolelle, mutta kuitenkin niin, että saatavilla on runkolukituspaikkoja. Päiväkotien saattoliikenteessä on yleistä käyttää pyörien perävaunuja niin, että vaunu jätetään päiväkodille päivän ajaksi. Niille kannattaa suunnitella säilytyspaikka esimerkiksi lastenrattaiden säilytyspaikan yhteyteen. Säilytys järjestetään aidan sisäpuolelle mutta erilleen leikkialueista. Perävaunuille asennetaan runkotelineet, jotta on mahdollista kytkeä vaunu kiinni rungosta. Päiväkotien saattoliikenteen pysäköinnissä mitoitetaan tilaa erikoispyörille, kuten laatikkopyörille. Erikoispyörä on tyypillisesti tavallista pyörää pidempi ja leveämpi. Erikoispyörien pysäköintipaikkojen mitoituksena voidaan käyttää 2,5 x 1 m. Päiväkodeissa voidaan varata tila päiväkodin omalle pyörälle, ”muksubussille”.

Koulukiinteistöissä, ulos tai sisään, voidaan varata pyöräilykasvatus-/opetustarkoitukseen noin 2,5 x 2 m pyörien huoltopiste, johon sijoitetaan korjausteline, työkaluja ja pumppu. Huoltotilan yhteyteen suositellaan pyörän pesupaikkaa.

Jos pyöräpysäköintiin rakennetaan sähköpyörän latauspiste, tulee tilan olla (automaattisesti) valvottu ja latureille on järjestettävä lukittava kaappi. Jos pysäköintiin ei voida järjestää valvontaa, sähköpyörien akut tulee ladata valvottuna henkilökunnan tiloissa. Sähköpyörien akkuja ei yleensä saa ladata kylmässä.

Paras käytäntö koulujen ja päiväkotien pyörätelineissä on käyttää 50 % runkotelineitä ja 50 % rengastelineitä. Pyöräpysäköinnissä on suunta runkotelineitä kohti, osaaminen niiden käyttämiseksi kasvaa jatkuvasti ja päiväkodilla/koululla voi olla roolinsa pyöräilykasvatuksessa pysäköintiinkin liittyen, mutta rengastelineillä on vankka kannattajakuntansa.

Pyöräpysäköinnin suositeltava telineväli on 60 cm. Poikkeuksena on kuitenkin runkoteline, jossa pyörää ei tueta renkaasta ja jossa kaksi pyörää pysäköidään yhtä telinettä vasten. Tällöin telineväliksi suositellaan 80 cm, joka mahdollistaa pyörien pysäköinnin keskimäärin 40 cm välein.

Autopysäköinti

Autopysäköinnin määrä tulee kaavasta. Jos sitä ei ole määriteltä, kohteessa käytetään huoltajilla 1 ap/50 oppilasta kohden ja työntekijöille 1 ap/3 työntekijää kohden. Lisäksi mopojen ja mopoautojen pysäköintiin pitää varautua. Päiväkotikohteista huoltajille pitää olla tilaa 1 ap/10 tilapaikkaa ja työntekijöille 1 ap/3 työntekijää kohden. Sähköautojen lataukseen varaudutaan.

Autopysäköinnin sijoittelussa pyritään maksimoimaan pihan viihtyvyys. Autopaikat sijoitetaan niin, etteivät jalan kulun ja pyöräilyn väylät risteä tontilla autoliikenteen kanssa. Koulussa autopysäköintialue erotetaan välituntipihasta. Päiväkodin piha-alueella autopysäköinti sijoitetaan aidatun alueen ulkopuolelle. Pysäköintipaikalta rakennuksen sisäänkäynnille suunnitellaan esteetön kulkuväylä. Autopaikoista vähintään yksi suunnitellaan esteettömäksi tai 2 jokaista 50 autopaikkaa kohti, ellei asemakaavassa toisin määrätä.

Päiväkodille suunnitellaan mahdollisuus saattoliikenteen lyhytaikaiseen pysäköintiin turvallisen etäisyyden päähän. Kouluissa saattoliikenne on yleensä pysähtymistä eikä pysäköintiä. Koulun ympäristössä liikenneturvallisuuden parantamiseksi suositellaan, että autoliikenteen saattopaikka rakennetaan tontin ulkopuolelle. Silloin saattopaikan ja tontin välille suunnitellaan turvallinen kävelyreitti esimerkiksi viheralueen läpi. Muutoin saattopaikka rakennetaan tontin reunalle kauempaa sisäänkäynneiltä. Kulkureitin sisäänkäynnille tulee olla turvallinen. Saattoliikennettä odottavilla on oltava miellyttävä ja turvallinen odotustila, joka suojaa säältä.

Huolto- ja pelastusliikenne

Päiväkodin ja koulun huollon liikenne erotetaan lasten käyttämistä alueista mukaan lukien saattoliikenteen reiteistä. Huoltoliikenteelle rakennetaan sähköisellä portilla rajattu huoltopiha, jossa on kääntymistilaa jäteauton kokoiselle ajoneuvolle.

Kävelyn ja pyöräilyn kulkuväylät tulisi suunnitella niin, että ne ovat koneellisesti kunnossapidettäviä. Rakennusten huoltoa, kuten katon korjaamista varten piha-alueella tulee olla tilaa työmaa-ajoneuvoille kuten nostureille. Pelastusliikenteelle on varmistettava ajoyhteys rakennuksen eri osiin, mutta kuitenkin niin, etteivät kävelyn ja pyöräilyn kulkuväylät houkuttele autoilemaan.

Liikuntaesteisten kuljetusta varten saattoliikenteelle on järjestettävä pysähtymispaikka mahdollisimman lähelle sisäänkäyntiä. Saattoliikenne ei kuitenkaan saa vaarantaa jalankulkua tai pyöräliikennettä. Sellaisia ratkaisuja vältetään, joissa joudutaan peruuttamaan autolla.

Opasteet, reitti- ja aikatauluinformaatio

Laajoilla piha-alueilla, sekä päiväkodin tai koulun toimiessa useassa rakennuksessa, on hyödyllistä opastaa reitit sisäänkäynneille jokaisen kulkutavan tulosuunnasta. Samalla opastetaan reitit pyöräpysäköintipaikoille.

Yläkoulussa ja lukiossa on hyödyllistä järjestää keskeiselle paikalla esimerkiksi sisääntuloaunaan joukkoliikenteen aikataulunäyttö.

Lisätietoa

- RT 103084 "Päiväkodin ja perusopetuksen tilat - ulkotilojen suunnittelu", 6/2019
- RT 103141 "Esteetön liikkumis- ja toimimisympäristö", 12/2019
- RT 98-11207 "Polkupyörien pysäköinti ja säilytys", 2/2016
- RT 98-11235 "Pysäköintialueet", 08/2016
- RT 91-11282 "Kiinteistön opasteet", 11/ 2017
- Laki rakennusten varustamisesta sähköajoneuvojen latauspisteillä ja latauspistevalmiuksilla sekä automaatio- ja ohjausjärjestelmillä, 733/2020

MUUT JULKISET KIINTEISTÖT (pl. koulu, päiväkotiki ja palveluasuminen)

Kävelyn ja pyöräilyn kulkuyhteydet, kävely-ympäristön laatu- ja esteettömyys

Tontille toteutetaan erillinen tai erillisiä liittymiä kävelylle ja pyöräilylle, jotka kohdistetaan kävelyn ja pyöräilyn pääreitiverkon sekä mahdollisen aluekeskuksen palveluiden suuntiin. Jos tontin lähetyksellä on ulkoilureitistö kannattaa tontilta rakentaa erillinen liittymä reitille.

Rakennuksen piha-alueella autoliikenteen reitti erotetaan muista kulkutavoista. Jalankulun ja pyöräilyn tarpeellisille reiteille, kuten portaille, luiskille ja jalkakäytävälle/kulkuväylälle, varataan riittävästi tilaa. Ainakin vapaa-ajan viettoon liittyvissä kiinteistöissä julkisivun puolelle suunnitellaan tilaa oleskelulle ja seurustelulle. Suositellaan, että julkisivun puoli piha-alueesta varataan kestävän liikenteen eli kävelyn, pyöräilyn ja joukkoliikenteen sisään- ja uloskäytävöiksi kiinteistöön. Tällöin autopysäköinti järjestetään rakennuksen sivulle tai taakse, parhaassa ratkaisussa keskitetysti hieman etäämmälle.

On huomattava, että myös autoliikenne tuottaa jalankulkuliikennettä, jota voi olla ajoittain runsaasti. Suurissa kiinteistöissä on suositeltavaa rakentaa pyöräliikenteelle tontin sisällä jalankulusta ja autoilusta erilliset väylät, jotta sekä pyöräily että kävely tontilla on miellyttävää ja turvallista. Erottelu voidaan toteuttaa esimerkiksi pintamateriaali- ja/tai tasoerolla. Pyöräliikenteen väylä tulisi rakentaa pyöräpysäköintiin saakka. Kulkuväylien on oltava helposti havaittavia, tasaisia, pinnaltaan kovia ja luistamattomia. Kulkua ohjataan materiaalikonstrastien avulla, mutta niin, ettei materiaalivalinnat välitä väärää viestiä esimerkiksi tasoerosta. Kulkuväylät toteutetaan maastoa muokaten ilman luiskia ja portaita aina, kun se on mahdollista. Sisäänkäynnin tulee olla esteetön ja helposti tunnistettava ja mahdollisuuksien mukaan ilman tasoeroja.

Liittymissä huomioidaan näkemät kadun ajoradalle ja mahdollisille pyöräteille ja jalkakäytävälle. Tonttiliittymien kohdalla ei saa olla näkemää estävää kasvillisuutta eikä tonttiliittymää saa ohjata rakennuksen seinustan tai aidan viertä. Katuliittymiä suunniteltaessa huomioidaan pyöräliikenteen lainmukainen paikka kadulla. Kun pyöräily on ohjattu kadulla ajoradalle, luiskataan ajoradalta reitti kiinteistön kävelyn ja pyöräilyn reiteille.

Pyöräpysäköinti

Pyöräpysäköinnin vähimmäismäärä tulee kaavasta tai rakennustapaohjeesta. Jos kaavassa tai rakennustapaohjeessa ei ole määritelty pyöräpysäköinnin määrää, tulee tarve kartoittaa erikseen riippuen palvelun luonteesta.

Julkisissa kiinteistöissä pyöräpysäköinti on pääasiassa henkilökunnan työpäivän pituista ja asiakkaan käynnin pituista. Pyöräpysäköinnin ja -säilytyksen järjestelyt kannattaa suunnitella niin, että ne ovat kilpailukykyisiä autopysäköinnin järjestelyiden kanssa. Työpäivän pituinen pyöräpysäköinti kannattaa rakentaa pääosin valvottuun sisätilaan. Ulkona pyöräpysäköinnin laatusuosituksena on vähintään runkolukitus, esteetön saavutettavuus, sijainti sisäänkäynnin lähellä ja hyvä valaistus. Talvihoidettavuus ja suoja säältä edistävät ympärivuotista pyöräilyä. Sisälle rakennettavan pysäköinnin tulisi olla esteetöntä ja ainakin osittain runkolukittavaa. Kulkuväylällä pysäköintiin ei tule olla portaita, korkeita kynnyksiä tai jyrkkiä luiskia. Parhaassa ratkaisussa pyörän voi ajaa sisällä telineelle asti. Pyörävaraston oven suositusleveys on 120 cm.

Pyöräpysäköinnissä suositellaan huomioitavan erikoispyörät, kuten pyöräiden ja perävaunujen yhdistelmät sekä tavapyörät. Erikoispyörä on tyypillisesti tavallista pyörää pidempi ja leveämpi. Erikoispyöräiden pysäköintipaikkojen mitoituksena voidaan käyttää 2,5 x 1 m.

Tiivistelmä

- Yhteydet kävelyn ja pyöräilyn väylille
- Riittävät näkemät
- Kävely ja pyöräily erotellaan moottoriajoneuvoliikenteestä
- Pyörä- ja moottoriajoneuvoliikenteen pysäköintikapasiteetti, sekä laatu- ja esteettömyys selvitetään tontinkäyttösuunnitelmassa
- Erikoispyöräiden pysäköintipaikat 2,5 m x 1 m
- Jäteauto pitää mahtua kokonaan kiinteistön alueelle
- Kävelyn ja pyöräilyn reitit opastetaan
- Kiinteistöjen auloissa joukkoliikenteen aikataulunäyttö

Sisätiloihin voidaan varata työntekijöiden käyttöön noin 2,5 x 2 m huoltotila, johon sijoitetaan korjausteline, työkaluja ja pumppu. Huoltotilan yhteyteen suositellaan pyörän pesupaikkaa. Vapaa-ajan vieton kiinteistöissä ulkotiloihin voidaan asentaa asiakaskäyttöön pyörän huoltopiste pumpulla ja tärkeimmillä työkaluilla.

Jos kiinteistöön suunnitellaan sähköpyörien latauspiste, tulee tilan olla (automaattisesti) valvottu ja latureille on järjestettävä lukittava kaappi. Jos erityistä tilaa ei voida järjestää, lataaminen voidaan sallia ainoastaan valvottuna esimerkiksi työntekijöiden tiloissa tai aulapalvelussa. Sähköpyörien akkuja ei yleensä saa ladata kylmässä.

Pyöräpysäköinnin suositeltava telineväli on 60 cm. Poikkeuksena on kuitenkin runkoteline, jossa pyörää ei tueta renkaasta ja jossa kaksi pyörää pysäköidään yhtä telinettä vasten. Tällöin telineväliksi suositellaan 80 cm, joka mahdollistaa pyörien pysäköinnin keskimäärin 40 cm välein.

Autopysäköinti

Autopysäköinnin määrä tulee kaavasta. Jos sitä ei ole määritelty, tulee pysäköinnin määrää kartoittaa tapauskohtaisesti.

Autopysäköinti voidaan sijoittaa keskitetysti, jolloin piha-alueista voidaan rakentaa viihtyisämpiä ja joukkoliikenteen käytöstä voidaan tehdä houkuttelevampaa. Pysäköintialueen käyttöä voidaan tehostaa vuoropysäköinnillä, jos alueella on asuntoja tai muita työpaikkoja. Autopaikat sijoitetaan niin, etteivät jalankulun ja pyöräilyn väylät risteä tontilla autoliikenteen kanssa. Sähköautojen lataukseen varaudutaan.

Pysäköintipaikalta rakennuksen sisäänkäynnille suunnitellaan esteetön kulkuväylä. Autopaikoista vähintään yksi suunnitellaan esteettömäksi, ellei asemakaavassa toisin määrätä.

Huolto- ja pelastusliikenne

Yleisperiaatteena on, että jalankulun ja pyöräilyn kulkuväylien käyttö autoiluun tai autoliikenteen pysäköintiin minimoidaan. Kulkuväylillä autoilu rajataan vain välttämättömään, kuten kunnossapitoon ja liikuntaesteisten saattoliikenteeseen. Liikuntaesteisten kuljetusta varten saattoliikenteelle on järjestettävä pysähtymispaikka mahdollisimman lähelle sisäänkäyntiä. Saattoliikenne ei kuitenkaan saa vaarantaa jalankulkua tai pyöräliikennettä. Sellaisia ratkaisuja vältetään, joissa joudutaan peruuttamaan autolla.

Pelastusliikenteelle on varmistettava ajoyhteys rakennuksen eri osiin, mutta kuitenkin niin, etteivät kävelyn ja pyöräilyn kulkuväylät houkuttele autoilemaan.

Kävelyn ja pyöräilyn kulkuväylät pyritään suunnittelemaan niin, että ne ovat koneellisesti kunnossapidettäviä. Jätehuollolle järjestetään riittävästi tilaa pysähtymiselle niin, että jäteauto mahtuu kokonaan kiinteistön alueelle. Jos kiinteistössä on runsaita tavaravirtoja, kuten pyykkiä tai elintarvikkeita, rakennetaan tontille muista toiminnoista erillinen huoltopiha, jonka ajoyhteys ei risteä kävelyn ja pyöräilyn reittien kanssa.

Opasteet, reitti- ja aikatauluinformaatio

Laajoilla piha-alueilla ja usean rakennuksen tilanteessa on hyödyllistä opastaa reitit eri sisäänkäynneille jokaisen kulkutavan tulosuunnasta. Samalla opastetaan reitit pyöräpysäköintipaikoille. Suurissa julkisissa kiinteistöissä suositellaan aulatalaan joukkoliikenteen aikataulunäyttöä.

Lisätietoa

- RT 103141 "Esteetön liikkumis- ja toimimisympäristö", 12/2019
- RT 98-11207 "Polkupyörien pysäköinti ja säilytys", 2/2016
- RT 98-11235 "Pysäköintialueet", 08/2016
- RT 103141 "Esteetön liikkumis- ja toimimisympäristö", 12/2019 (esteetön pysäköinti)
- RT 91-11282 "Kiinteistön opasteet", 11/2017
- Laki rakennusten varustamisesta sähköajoneuvojen latauspisteillä ja latauspistevalmiuksilla sekä automaatio- ja ohjausjärjestelmillä, 733/2020

PALVELUASUMINEN

Kävelyn ja pyöräilyn kulkuyhteydet, kävely-ympäristön laatu- ja esteettömyys

Tontille toteutetaan erillinen tai erillisiä liittymiä kävelylle ja pyöräilylle, jotka kohdistetaan kävelyn ja pyöräilyn pääreitiverkon sekä mahdollisen aluekeskuksen palveluiden suuntiin. Jos tontin lähetyksellä on ulkoilureitistö, kannattaa tontilta rakentaa erillinen liittymä reitille.

Rakennuksen piha-alueella autoliikenteen reitit mukaan lukien saatto- ja huoltoliikenne erotetaan muista kulkutavoista ja muista pihan alueista. Jalankulun ja pyöräilyn tarpeellisille reiteille, kuten portaille, luiskille ja jalkakäytävälle/kulkuväylille, varataan riittävästi tilaa. Saattoliikenteen jätöalueen yhteyteen rakennetaan penkeillä varustettu katettu alue.

Ryhmäkodin yhteyteen rakennetaan suojattu turvallisella tavalla rajattu katettu ulko-oleskelutila, jonne on esteetön pääsy ryhmäkodin yhteisistä tiloista. Tila on samalla ulkoliikuntatila, jonne rakennetaan erilaisia kävelyreittejä pysähdyspaikkoineen. Kulkuväylät toteutetaan maastoa muokaten ilman luiskia ja portaita aina, kun se on mahdollista. Kiinteistön kaikkien kulkuväylien tulee olla esteettömiä. Kulkuväylien on oltava helposti havaittavia, tasaisia, pinnaltaan kovia ja luistamattomia. Kulkua ohjataan materiaalikonstrastien avulla, mutta niin, ettei materiaalivalinnat välitä väärää viestiä esimerkiksi tasoerosta. Sisäänkäynnin tulee olla helposti tunnistettava ja ilman tasoeroja.

On huomattava, että myös autoliikenne tuottaa jalankulkuliikennettä, jota voi työmatka-aikaan olla runsaasti. Suurissa kiinteistöissä on suositeltavaa rakentaa pyöräliikenteelle tontin sisällä jalankulusta ja autoilusta erilliset väylät, jotta sekä pyöräily että kävely tontilla on miellyttävää ja turvallista. Erottelu voidaan toteuttaa esimerkiksi pintamateriaalilla. Pyöräliikenteen väylä tulisi rakentaa pyöräpysäköintiin saakka.

Liittymissä huomioidaan näkemät kadun ajoradalle ja mahdollisille pyöräteille ja jalkakäytävälle. Tonttiliittymien kohdalla ei saa olla näkemän estävää kasvillisuutta eikä tonttiliittymää saa ohjata rakennuksen seinustan tai aidan viera.

Pyöräpysäköinti

Pyöräpysäköinnin vähimmäismäärä tulee kaavasta tai rakennustapaohjeesta. Jos kaavassa tai rakennustapaohjeessa ei ole määritetty pyöräpysäköinnin määrää, tulee kohteessa käyttää 1 pp/50 k-m².

Palvelukiinteistössä pyöräpysäköinti on pääasiassa työpäivän pituista, mutta myös asiakkailta voi olla pyöriä. On kuitenkin syytä järjestää pysäköintiä myös lyhytaikaista vierailua varten. Pyöräpysäköinnin ja -säilytyksen järjestelyt kannattaa suunnitella niin, että ne ovat kilpailukykyisiä autopysäköinnin järjestelyiden kanssa. Työpäivän pituinen pyöräpysäköinti kannattaa rakentaa pääosin valvottuun sisätilaan. Sisälle rakennettavan pysäköinnin tulee olla esteetöntä ja ainakin osittain runkolukittavaa. Kulkuväylällä pysäköintiin ei tule olla portaita, korkeita kynnyksiä tai jyrkkiä luiskia. Parhaassa ratkaisussa pyörän voi ajaa sisällä telineelle asti. Pyörävaraston oven suositusleveys on 120 cm. Ulkona pyöräpysäköinnin laatusuosituksena on runkolukitus, esteetön saavutettavuus, sijainti sisäänkäynnin lähellä ja hyvä valaistus. Talvihoidettavuus ja suoja säältä edistävät ympäristöä pyöräilyä.

Pyöräpysäköinnissä suositellaan huomioitavan erikoispyörät, kuten pyöräiden ja perävaunujen yhdistelmät sekä tavapyörät. Erikoispyörä on tyypillisesti tavallista pyörää pidempi ja leveämpi. Erikoispyöräiden pysäköintipaikkojen mitoituksena voidaan käyttää 2,5 x 1 m Ryhmäkodissa on hyvä varata tila ryhmäkodin omalla riksapyörälle eli pyörälle, jolla voidaan kuljettaa 1–2 henkilöä polkupyörän kyydissä.

Jos pyörävarastoon rakennetaan sähköpyörän latauspiste, tulee tilan olla (automaattisesti) valvottu ja latureille on järjestettävä lukittava kaappi. Jos valvontaa ei voida järjestää, lataaminen tulee suorittaa toimistossa. Sähköpyöräiden akkuja ei yleensä saa ladata kylmässä.

Tiivistelmä

- Yhteydet tontilta kävelyn ja pyöräilyn väylille
- Riittävät näkemät
- Kävely ja pyöräily erotellaan moottoriajoneuvoliikenteestä
- Vähintään 1 pp/50 k-m².
- Erikoispyöräiden pysäköintipaikat 2,5 m x 1 m
- Jäteauto pitää mahtua kokonaan kiinteistön alueelle
- Saattoliikenne pitää olla turvallista
- Aulatilaan joukkoliikenteen aikataulunäyttö

Pyöräpysäköinnin suositeltava telineväli on 60 cm. Poikkeuksena on kuitenkin runkoteline, jossa pyörää ei tueta renkaasta ja jossa kaksi pyörää pysäköidään yhtä telinettä vasten. Tällöin telineväliksi suositellaan 80 cm, joka mahdollistaa pyörien pysäköinnin keskimäärin 40 cm välein.

Autopysäköinti

Autopysäköinnin vähimmäismäärä tulee kaavasta. Jos sitä ei ole määritetty, kohteessa käytetään 1 ap/150 k-m².

Autopaikat pyritään sijoittamaan niin, etteivät jalankulun ja pyöräilyn väylät tontilla risteä autoliikenteen kanssa. Autopysäköinti voidaan sijoittaa keskitetysti, jolloin piha-alueista voidaan rakentaa viihtyisämpiä ja joukkoliikenteen käytöstä voidaan tehdä houkuttelevampaa. Pysäköintipaikalta rakennuksen sisäänkäynnille suunnitellaan esteetön kulkuväylä. Autopaikoista vähintään yksi 30 autopaikkaa kohden suunnitellaan esteettömäksi, ellei asema-kaavassa toisin määrätä. Sähköautojen lataukseen varaudutaan.

Huolto- ja pelastusliikenne

Yleisperiaatteena on, että jalankulun ja pyöräilyn kulkuväylien käyttö autoiluun tai autoliikenteen pysäköintiin minimoidaan. Kulkuväylillä autoilu rajataan vain välttämättömään, kuten kunnossapitoon ja liikuntaesteisten saatto-liikenteeseen. Jos kulkuväylillä on välttämättömä autoilla, väylä suunnitellaan hitaasti liikennöitäväksi erilaisin hidastein ja kadun pinnoitteesta poikkeavalla pintamateriaalilla. Väylä on rakennettava ympäriajettavaksi. Kävelyn ja pyöräilyn kulkuväylät pyritään suunnittelemaan niin, että ne ovat koneellisesti kunnossapidettäviä.

Liikuntaesteisten kuljetusta varten saattooliikenteelle on järjestettävä pysähtymispaikka mahdollisimman lähelle sisäänkäyntiä. Saatto liikenne ei kuitenkaan saa vaarantaa jalankulkua, pyöräliikennettä tai ulkona oleskelua.

Pelastusliikenteelle on varmistettava ajoyhteys rakennuksen eri osiin, mutta kuitenkin niin, etteivät kävelyn ja pyöräilyn kulkuväylät houkuttele autoilemaan.

Jätehuollolle järjestetään riittävästi tilaa pysähtymiselle niin, että jäteauto mahtuu kokonaan kiinteistön alueelle. Jos kiinteistössä on runsaita tavaravirtoja, kuten pyykkiä tai elintarvikkeita, rakennetaan tontille muista toiminnoista erillinen huoltopiha, jonka ajoyhteys tontilla ei risteä kävelyn ja pyöräilyn reittien kanssa.

Opasteet, reitti- ja aikatauluinformaatio

Laajoilla piha-alueilla ja usean rakennuksen tilanteessa on hyödyllistä opastaa kiinteistön alueelle reitit tai suunnat eri sisäänkäynneille jokaisen kulkutavan tulosuunnasta. Samalla opastetaan reitit pyöräpysäköintipaikoille. Ulkoilu-alue opastetaan.

Palveluasumisen kiinteistöissä suositellaan aulatilaan joukkoliikenteen aikataulunäyttöä.

Lisätietoa

- RT 93-10923 "Asuntosuunnittelu – yleistä", 6/2008
- RT 93-10961 "Asuntosuunnittelu – yhteiset ulkotilat", 6/2009
- RT 103141 "Esteetön liikkumis- ja toimimisympäristö", 12/2019
- RT 93-11134 "Vanhusten palveluasuminen", 12/2013
- RT 98-11207 "Polkupyörien pysäköinti ja säilytys", 2/2016
- RT 98-11235 "Pysäköintialueet", 08/2016
- RT 93-10923 "Asuntosuunnittelu – yleistä", 6/2008
- RT 91-11282 "Kiinteistön opasteet", 11/ 2017
- Laki rakennusten varustamisesta sähköajoneuvojen latauspisteillä ja latauspistevalmiuksilla sekä automaatio- ja ohjausjärjestelmillä, 733/2020

TOIMISTOKIINTEISTÖ

Kävelyn ja pyöräilyn kulkuyhteydet, kävely-ympäristön laatu- ja esteettömyys

Tontille toteutetaan erillinen tai erillisiä liittymiä kävelylle ja pyöräilylle, jotka kohdistetaan kävelyn ja pyöräilyn pääreitiverkon sekä mahdollisen aluekeskuksen palveluiden suuntiin. Jos tontin lähettävillä on ulkoilureitistö kannattaa tontilta rakentaa erillinen liittymä reitille.

Rakennuksen piha-alueella autoliikenteen reitti erotetaan muista kulkutavoista. Jalankulun ja pyöräilyn tarpeellisille reiteille, kuten portaille, luiskille ja jalkakäytävälle/kulkuväylille, varataan riittävästi tilaa.

On huomattava, että myös autoliikenne tuottaa jalankulkuliikennettä, jota voi työmatka-aikaan olla runsaasti. Suurissa kiinteistöissä on suositeltavaa rakentaa pyöräliikenteelle tontin sisällä jalankulusta ja autoilusta erilliset väylät, jotta sekä pyöräily että kävely tontilla on miellyttävää ja turvallista. Erottelu voidaan toteuttaa esimerkiksi pintamateriaali- ja/tai tasoerolla. Pyöräliikenteen väylä on rakennettava pyöräpysäköintiin saakka.

Liittymissä huomioidaan näkemät kadun ajoradalle ja mahdollisille pyöräteille ja jalkakäytävälle. Tonttiliittymien kohdalla ei saa olla näkemän estävää kasvillisuutta eikä tonttiliittymää saa ohjata rakennuksen seinustan tai aidan viera. Katuliittymiä suunniteltaessa huomioidaan pyöräliikenteen lainmukainen paikka kadulla. Kun pyöräily on ohjattu kadulla ajoradalle, luiskataan ajoradalta reitti kiinteistön kävelyn ja pyöräilyn reiteille. Kulkuväyliä on oltava helposti havaittavia, tasaisia, pinnaltaan kovia ja luistamattomia. Kulkua ohjataan materiaalikonstrastien avulla, mutta niin, ettei materiaalivalinnat välitä väärää viestiä esimerkiksi tasoerosta. Kulkuväylät toteutetaan maastoa muokaten ilman luiskia ja portaita aina, kun se on mahdollista. Sisäänkäynnin tulee olla esteetön ja helposti tunnistettava ja mahdollisuuksien mukaan ilman tasoeroja.

Pyöräpysäköinti

Pyöräpysäköinnin vähimmäismäärä tulee kaavasta tai rakennustapaohjeesta. Jos kaavassa tai rakennustapaohjeessa ei ole määritetty pyöräpysäköinnin määrää, tulee kohteeseen rakentaa 1 pp/100 k-m².

Toimistokiinteistössä pyöräpysäköinti on pääasiassa työpäivän pituista. On kuitenkin syytä järjestää pysäköintiä myös lyhytaikaista vierailua varten. Pyöräpysäköinnin ja -säilytyksen järjestelyt kannattaa suunnitella niin, että ne ovat kilpailukykyisiä autopysäköinnin järjestelyiden kanssa. Pyöräpysäköinti on järjestettävä niin, ettei pysäköinti estä pelastusliikennettä.

Työpäivän pituinen pyöräpysäköinti kannattaa rakentaa valtaosin valvottuun sisätilaan. Vähintään 50 % paikoista olisi hyvä olla katettuja. Ulkona pyöräpysäköinnin laatusuosituksena on runkolukitus, esteetön saavutettavuus, sijainti sisäänkäynnin lähellä ja hyvä valaistus. Talvihoidettavuus edistää ympärivuotista pyöräilyä. Sisälle rakennettavan pysäköinnin olisi hyvä olla esteetöntä ja ainakin osittain runkolukittavaa. Kulkuväylällä pysäköintiin ei tule olla portaita, korkeita kynnyksiä tai jyrkkiä luiskia. Parhaassa ratkaisussa pyörän voi ajaa sisällä telineelle asti. Pyörävaraston oven suositusleveys on 120 cm. Sisätiloihin voidaan varata noin 2,5 x 2 m huoltotila, johon sijoitetaan korjausteline, työkaluja, pumppu. Huoltotilan yhteyteen suositellaan pyörän pesupaikkaa.

Pyöräpysäköinnissä suositellaan huomioitavan erikoispyörät, kuten pyörien ja perävaunujen yhdistelmät sekä tavapyörät. Erikoispyörä on tyypillisesti tavallista pyörää pidempi ja leveämpi. Erikoispyörien pysäköintipaikkojen mitoituksena voidaan käyttää 2,5 x 1 m.

Jos pyörävarastoon rakennetaan sähköpyörän latauspiste, tulee tilan olla (automaattisesti) valvottu ja latureille on järjestettävä lukittava kaappi. Jos valvontaa ei voida järjestää, lataaminen tulee suorittaa toimistossa. Sähköpyörien akkuja ei yleensä saa ladata kylmässä.

Tiivistelmä

- Yhteydet kävelyn ja pyöräilyn väylille
- Pyöräily ja kävely erotellaan moottoriajoneuvoliikenteestä
- Vähintään 1 pp/100 k-m²
- Pyöräpysäköinnistä vähintään 50 % katettuja
- Ulkona olevat pyörätelineet runkolukittavia
- Jäteauto mahtuu kokonaan kiinteistön alueelle.

Pyöräpysäköinnin suositeltava telineväli on 60 cm. Poikkeuksena on kuitenkin runkoteline, jossa pyörää ei tueta renkaasta ja jossa kaksi pyörää pysäköidään yhtä telinettä vasten. Tällöin telineväliksi suositellaan 80 cm, joka mahdollistaa pyörien pysäköinnin keskimäärin 40 cm välein.

Autopysäköinti

Autopysäköinnin määrä tulee kaavasta. Jos sitä ei ole määritetty, kohteessa käytetään 1 ap/85 k-m².

Autopaikat sijoitetaan niin, etteivät jalankulun ja pyöräilyn väylät risteä tontilla autoliikenteen kanssa. Autopysäköinti voidaan sijoittaa keskitetysti, jolloin piha-alueista voidaan rakentaa viihtyisämpiä ja joukkoliikenteen käytöstä voidaan tehdä houkuttelevampaa. Pysäköintialueen käyttöä voidaan tehostaa vuoropysäköinnillä, jos alueella on asuntoja. Sähköautojen lataukseen varaudutaan.

Pysäköintipaikalta rakennuksen sisäänkäynnille suunnitellaan esteetön kulkuväylä. Autopaikoista 1 ap/50 autopaikka kohden suunnitellaan esteettömäksi, ellei asemakaavassa toisin määrätä.

Huolto- ja pelastusliikenne

Yleisperiaatteena on, että jalankulun ja pyöräilyn kulkuväylien käyttö autoiluun tai autoliikenteen pysäköintiin minimoidaan. Kulkuväylillä autoilu rajataan vain välttämättömään, kuten kunnossapitoon ja liikuntaesteisten saatto-liikenteeseen. Liikuntaesteisten kuljetusta varten saattoliikenteelle on järjestettävä pysähtymispaikka mahdollisimman lähelle sisäänkäyntiä. Saattoliikenne ei kuitenkaan saa vaarantaa jalankulkua tai pyöräliikennettä. Sellaisia ratkaisuja vältetään, joissa joudutaan peruuttamaan autolla.

Pelastusliikenteelle on varmistettava ajoyhteys rakennuksen eri osiin, mutta kuitenkin niin, etteivät kävelyn ja pyöräilyn kulkuväylät houkuttele autoilemaan. Kävelyn ja pyöräilyn kulkuväylät pyritään suunnittelemaan niin, että ne ovat koneellisesti kunnossapidettäviä. Jätehuollolle järjestetään riittävästi tilaa pysähtymiselle niin, että jäteauto mahtuu kokonaan kiinteistön alueelle.

Opasteet, reitti- ja aikatauluinformaatio

Laajoilla piha-alueilla ja usean rakennuksen tilanteessa on hyödyllistä opastaa kiinteistön alueelle reitit tai suunnat eri sisäänkäynneille jokaisen kulkutavan tulosuunnasta. Samalla opastetaan reitit pyöräpysäköintipaikoille. Suurissa toimistorakennuksissa suositellaan aulatilaan joukkoliikenteen aikataulunäyttöä.

Lisätietoa

- RT 93-10961 "Asuntosuunnittelu – yhteiset ulkotilat", 6/2009 (soveltuvin osin, esim. 5.3 Ajoväylät)
- RT 103141 "Esteetön liikkumis- ja toimimisympäristö", 12/2019
- RT 98-11207 "Polkupyörien pysäköinti ja säilytys", 2/2016
- RT 98-11235 "Pysäköintialueet", 08/2016
- RT 103170 "Ilmastonmuutos – Hillintä ja sopeutuminen rakennetussa ympäristössä", 1/2020
- RT 91-11282 "Kiinteistön opasteet", 11/ 2017
- Laki rakennusten varustamisesta sähköajoneuvojen latauspisteillä ja latauspistevalmiuksilla sekä automaatio- ja ohjausjärjestelmillä, 733/2020

TOIMISTOKIIINTEISTÖ, TEOLLINEN

Kävelyn ja pyöräilyn kulkuyhteydet, kävely-ympäristön laatu- ja esteettömyys

Tontille toteutetaan erillinen tai erillisiä liittymiä kävelylle ja pyöräilylle, jotka kohdistetaan kävelyn ja pyöräilyn pääreitiverkon sekä mahdollisen aluekeskuksen palveluiden suuntiin. Jos tontin lähetyksellä on ulkoilureitistö kannattaa tontilta rakentaa erillinen liittymä reitille.

Rakennuksen piha-alueella autoliikenteen reitti erotetaan muista kulkutavoista. Jalankulun ja pyöräilyn tarpeellisille reiteille, kuten portaille, luiskille ja jalkakäytävälle/kulkuväylille, varataan riittävästi tilaa.

Liittymissä huomioidaan näkemät kadun ajoradalle ja mahdollisille pyöräteille ja jalkakäytävälle. Tonttiliittymien kohdalla ei saa olla näkemää estävää kasvillisuutta eikä tonttiliittymää saa ohjata rakennuksen seinustan tai aidan viertä.

Katuliittymiä suunniteltaessa huomioidaan pyöräliikenteen lainmukainen paikka kadulla. Kun pyöräily on ohjattu kadulla ajoradalle, luiskataan ajoradalta reitti kiinteistön kävelyn ja pyöräilyn reiteille. Kulkuväyliä on oltava helposti havaittavia, tasaisia, pinnaltaan kovia ja luistamattomia. Kulkua ohjataan materiaalikontrastien avulla, mutta niin, ettei materiaalivalinnat välitä väärää viestiä esimerkiksi tasoerosta. Kulkuväylät toteutetaan maastoa muokaten ilman luiskia ja portaita aina, kun se on mahdollista. Sisäänkäynnin tulee olla esteetön ja helposti tunnistettava ja mahdollisuuksien mukaan ilman tasoeroja.

Pyöräpysäköinti

Pyöräpysäköinnin vähimmäismäärä tulee kaavasta tai rakennustapaohjeesta. Jos kaavassa tai rakennustapaohjeessa ei ole määriteltä pyöräpysäköinnin määrää, tulee kohteeseen rakentaa yksi pyöräpysäköintipaikka kolmea työntekijää kohden.

Työpaikoilla pyöräpysäköinti on pääasiassa työpäivän pituista. On kuitenkin syytä järjestää pysäköintiä myös lyhytaikaista vierailua varten. Pyöräpysäköinnin ja -säilytyksen järjestelyt kannattaa suunnitella niin, että ne ovat kilpailukykyisiä autopysäköinnin järjestelyiden kanssa. Pyöräpysäköinti on järjestettävä niin, ettei pysäköinti estä pelastusliikennettä.

Pyöräpysäköinti suositellaan rakennettavaksi vähintään 30 % valvottuun sisätilaan. Ulkona pyöräpysäköinnin laatusuosituksena on runkolukitus, esteetön saavutettavuus, sijainti sisäänkäynnin lähellä ja hyvä valaistus. Talvihoidettavuus edistää ympärivuotista pyöräilyä. Sisälle rakennettavan pysäköinnin olisi hyvä olla esteetöntä ja ainakin osittain runkolukittavaa. Pysäköintiin johtavalla kulkuväylällä ei tulisi olla portaita, korkeita kynnyksiä tai jyrkkiä luiskia. Parhaassa ratkaisussa pyörän voi ajaa sisällä telineelle asti. Pyörävaraston oven suositusleveys on 120 cm. Sisätiloihin voidaan varata noin 2,5 x 2 m huoltotila, johon sijoitetaan korjausteline, työkaluja, pumppu. Huoltotilan yhteyteen suositellaan pyörän pesupaikkaa.

Pyöräpysäköinnissä suositellaan huomioitavan erikoispyörät, kuten pyöräiden ja perävaunujen yhdistelmät sekä tavara- ja pyörät. Erikoispyörä on tyypillisesti tavallista pyörää pidempi ja leveämpi. Erikoispyöräiden pysäköintipaikkojen mitoituksena voidaan käyttää 2,5 x 1 m.

Jos pyörävarastoon rakennetaan sähköpyörän latauspiste, tulee tilan olla (automaattisesti) valvottu ja latureille on järjestettävä lukittava kaappi. Sähköpyöräiden akkuja ei yleensä saa ladata kylmässä.

Pyöräpysäköinnin suositeltava telineväli on 60 cm. Poikkeuksena on kuitenkin runkoteline, jossa pyörää ei tueta renkaasta ja jossa kaksi pyörää pysäköidään yhtä telineettä vasten. Tällöin telineväliksi suositellaan 80 cm, joka mahdollistaa pyöräiden pysäköinnin keskimäärin 40 cm välein.

Tiivistelmä

- Yhteydet kävelyn ja pyöräilyn välille
- Pyöräily ja kävely erotellaan moottoriajoneuvoliikenteestä
- Vähintään 1 pp/3 työntekijää
- Pyöräpysäköinnistä suositellaan rakennettavaksi vähintään 30 % katettuina
- Ulkona telineet runkolukittavia
- Jäteauto pitää mahtua kokonaan kiinteistön alueelle

Autopysäköinti

Moottoriajoneuvopysäköinnin määrä tulee kaavasta. Jos sitä ei ole määritelty, kohteessa käytetään 1 ap/85 k-m². Autopaikat sijoitetaan niin, etteivät jalankulun ja pyöräilyn väylät risteä tontilla autoliikenteen kanssa. Sähköautojen lataukseen varaudutaan. Autopysäköinti voidaan sijoittaa keskitetysti, jolloin piha-alueista voidaan rakentaa viihtyisämpiä ja joukkoliikenteen käytöstä voidaan tehdä houkuttelevampaa. Pysäköintialueen käyttöä voidaan tehostaa vuoropysäköinnillä, jos alueella on asuntoja.

Pysäköintipaikalta rakennuksen sisäänkäynnille suunnitellaan esteetön kulkuväylä. Autopaikoista vähintään yksi suunnitellaan esteettömäksi, ellei asemakaavassa toisin määrätä.

Huolto- ja pelastusliikenne

Yleisperiaatteena on, että jalankulun ja pyöräilyn kulkuväylien käyttö autoiluun tai autoliikenteen pysäköintiin minimoidaan. Kulkuväylillä autoilu rajataan vain välttämättömään, kuten kunnossapitoon ja liikuntaesteisten saatto-liikenteeseen. Liikuntaesteisten kuljetusta varten saattoliikenteelle on järjestettävä pysähtymispaikka mahdollisimman lähelle sisäänkäyntiä. Saattoliikenne ei kuitenkaan saa vaarantaa jalankulkua tai pyöräliikennettä. Sellaisia ratkaisuja vältetään, joissa joudutaan peruuttamaan autolla.

Pelastusliikenteelle on varmistettava ajoyhteys rakennuksen eri osiin, mutta kuitenkin niin, etteivät kävelyn ja pyöräilyn kulkuväylät houkuttele autoilemaan.

Kävelyn ja pyöräilyn kulkuväylät pyritään suunnittelemaan niin, että ne ovat koneellisesti kunnossapidettäviä. Jätehuollolle järjestetään riittävästi tilaa pysähtymiselle niin, että jäteauto mahtuu kokonaan kiinteistön alueelle.

Opasteet, reitti- ja aikatauluinformaatio

Laajoilla piha-alueilla ja usean rakennuksen tilanteessa on hyödyllistä opastaa kiinteistön alueelle reitit tai suunnat eri sisäänkäynneille jokaisen kulkutavan tulosuunnasta. Samalla opastetaan reitit pyöräpysäköintipaikoille. Suurissa toimistorakennuksissa suositellaan aulatilaa joukkoliikenteen aikataulunäyttöä.

Lisätietoa

- RT 93-10961 "Asuntosuunnittelu – yhteiset ulkotilat", 6/2009 (soveltuvin osin, esim. 5.3 Ajoväylät)
- RT 103141 "Esteetön liikkumis- ja toimimisympäristö", 12/2019
- RT 98-11207 "Polkupyörien pysäköinti ja säilytys", 2/2016
- RT 98-11235 "Pysäköintialueet", 08/2016
- RT 103170 "Ilmastonmuutos – Hillintä ja sopeutuminen rakennetussa ympäristössä", 1/2020
- RT 91-11282 "Kiinteistön opasteet", 11/ 2017
- Laki rakennusten varustamisesta sähköajoneuvojen latauspisteillä ja latauspistevalmiuksilla sekä automaatio- ja ohjausjärjestelmillä, 733/2020